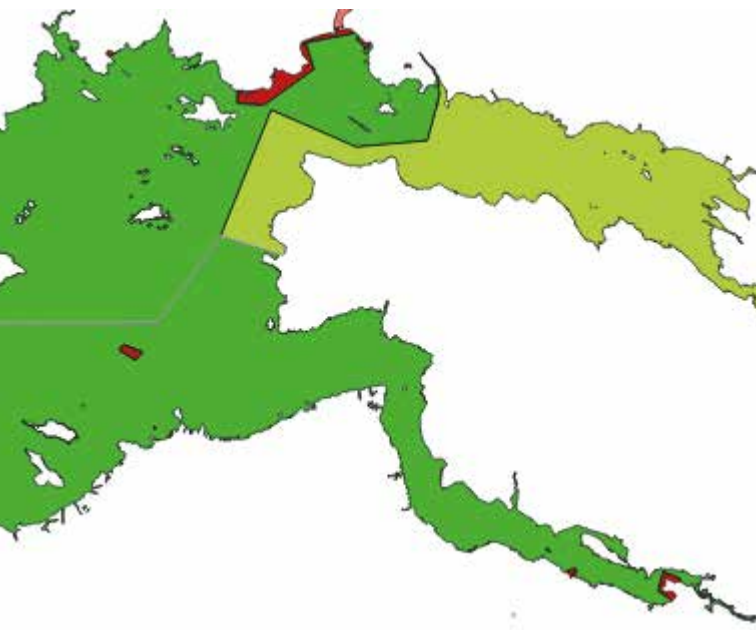

ÅTERUPPLIVNING AV DELÄGARLAG

VAD ÄR ETT DELÄGARLAG?

I Finland finns det över 20 000 samfälliga vattenområden, det vill säga delägarlag, och i dem finns cirka 1,5 miljoner delägare. Ett samfälligt vattenområde (delägarlag) är ett vattenområde som tillhör två eller flera fastigheter. Till delägarlaget hör de fastighetsägare som har en andel i det samfälliga vattenområdet (delägare). Man blir delägare i ett delägarlag om man köper eller får en fastighet som har en andel i det samfälliga vattenområdet. Andelar i samfälliga vattenområden framgår ur fastighetsregisterutdraget som man får från Lantmäteriverket.

Ett delägarlag kan vara konstituerat eller icke konstituerat. Ett konstituerat delägarlag har stadgar, möten enligt stadgarna samt en styrelse eller ombudsman. Ett icke konstituerat delägarlag kan däremot inte ha en ombudsman, styrelse eller stadgar, men kan ändå sammankallas av någon av delägarna.

DELÄGARLAGET SOM INTRESSEBEVAKARE

Till delägarlagets uppgifter hör bland annat skötseln av fiskevattnen, men vattenägare har ofta också möjlighet att påverka annan användning av vattenområdet. Detta sker bäst genom ett konstituerat delägarlag som övervakar delägarnas och vattendragets intressen samt ger utlåtanden och tillstånd för projekt.

Delägarlaget har också under vissa förutsättningar rätt att skicka en representant till fiskeriområdets möten och få ägarersättningar ur medel från fiskevårdsavgiften.

Delägarlaget har automatiskt rättshandlingsförmåga. Delägarna är inte personligen ansvariga för delägarlagets skyldigheter. Rättshandlingsförmågan är inte beroende av konstituering.

FISKELAG

Ibland minns lokalbefolkningen det fiskelag som en gång var verksamt och som ansvarade för förvaltningen av fiskevattnen och ordnandet av fisket.

År 2001 omvandlades fiskelag till delägarlag genom en lagändring. I samband med lagändringen föreskrevs att fiskelagets styrelse fortsätter som delägarlagets styrelse för samfälliga vattenområdet tills nya ledamöter väljs vid delägarlagets stämma. Dessutom föreskrevs att de konstituerade fiskelagen vid lagändringens ikraftträdande skulle fungera som sådana konstituerade delägarlag som avses i lagen om samfälligheter och verka i enlighet med sina då gällande stadgar tills stadgarna hade anpassats till bestämmelserna i lagen om samfälligheter. Till den del stadgarna står i strid med lagen om samfälligheter ska dock lagen om samfälligheter följas. På vissa håll tillämpas fortfarande stadgar som är äldre än från början av 2000-talet, och lagen om samfälligheter tillämpas vid behov.

ÅTERUPPLIVNING AV DELÄGARLAG

- Delägarlagets viktigaste resurs är människorna. Om det är svårt att få personer till styrelsen, kom ihåg att dess styrelsemedlemmarna inte behöver vara delägare. Aktivera områdets fritidsboende och andra aktörer i området.
- I stället för en styrelse kan ni också välja en ombudsman.
- Säkerställ att delägarlagets stadgar överensstämmer med lagen om samfälligheter.
- Delägarlaget kan verka utan att vara konstituerat, men ett konstituerat delägarlag har bättre möjligheter att vara aktivt och sköta sin ekonomi.

Om delägarlaget inte vill konstituera sig, bör man ändå kalla till stämma och befullmäktiga en delägare att fungera som kontaktperson för delägarlaget. Ett delägarlag blir konstituerat när det har kallat till stämma, antagit stadgar och dessa har fastställts av Tillstånds- och tillsynsverket.

Tillstånds- och tillsynsverkets webbplats för fastställande av ett delägarlags stadgar finns här lvv.fi -> teman -> föreningar och sammanslutningar

DELÄGARLAGETS STADGAR OCH LAG OM SAMFÄLLIGHETER

Det första steget i att aktivera delägarlaget är att ta reda på om det trots allt redan är konstituerat och om stadgar finns att tillgå. Om stadgarna finns, ska kallelse till möte ske i enlighet med vad som föreskrivs i dem. Till den del stadgarna står i strid med lagen om samfälligheter ska dock lagen om samfälligheter tillämpas.

Hos livskraftscentralerna borde det finnas handlingar som gäller de gamla fiskelagens stadgar. Om livskraftscentralen inte har dem, har fastställelse av stadgarna sannolikt inte sökts. Delägarlaget eller fiskelaget kan också ha gått så långt att det har antagit stadgar vid ett möte, men att de inte har behandlats av fiskerimyndigheten. Dessutom kunde fiskelagen ansöka om befrielse från konstituering. Om en sådan befrielse har beviljats anses delägarlaget vara icke konstituerat.

Lagen om samfälligheter innehåller bestämmelser om delägarlagets stämma, stadgar, styrelse och ombudsman, om sökande av ändring och rättegång samt vissa andra bestämmelser. En del av bestämmelserna gäller både konstituerade och icke konstituerade delägarlag, medan andra endast gäller konstituerade delägarlag. Ett konstituerat delägarlag kan genom sina stadgar precisera lagens bestämmelser om mötesförfarande, kallelse och styrelse. En stor del av bestämmelserna i lagen om samfälligheter är dock tvingande, och stadgarna får inte strida mot dem.

SAMMANKALLANDE AV DELÄGARSTÄMMA

Ett konstituerat delägarlag sammankallar stämma på det sätt som föreskrivs i stadgarna. Kallelsesättet ska vara likvärdigt och tillräckligt tillförlitligt. Om stadgarna inte innehåller bestämmelser om hur kallelsen ska ske, tillämpas bestämmelserna i lagen om samfälligheter, vars senaste ändringar trädde i kraft den 1.9.2026.

På delägarstämman kan man endast fatta beslut om de ärenden som meddelas i stämmokallelsen.

1. Enligt lagen om samfälligheter

Kallelse till delägarstämma sker genom att ett brev skickas till samtliga delägare eller genom att stämman kungörs i en eller flera allmänt spridda tidningar på orten. Kallelsen kan också skickas per e-post eller annan elektronisk informationsförmedlingskanal till de delägare som har meddelat kontaktuppgifter för detta ändamål. Ett konstituerat delägarlag kan dessutom i sina stadgar föreskriva att information om mötet ges till delägarna på något annat tillförlitligt sätt.

Tolkningar av lagen om samfälligheter när det gäller stämmokallelsor har behandlats endast i begränsad utsträckning i rättspraxis och efter den senaste lagändringen har frågan ännu inte behandlats alls.

2. Icke konstituerat delägarlag

Vid sammankallande av ett icke konstituerat delägarlag iakttas bestämmelserna i lagen om samfälligheter.

Mötet i ett icke konstituerat delägarlag sammankallas av någon av delägarna. Denne ansvarar också för övriga uppgifter i samband med att ordna mötet. Om en delägare inte vill ansvara för att sammankalla stämman i ett icke konstituerat delägarlag och för övriga arrangemang, kan någon av delägarna ge en valfri aktör fullmakt att sammankalla mötet. Råd och hjälp fås exempelvis från regionala fiskeriområden eller fiskerihushållningscentralen.

Ett annat alternativ är att begära att Lantmäteriverket förordnar en tjänsteman att sköta sammankallandet och arrangemangen enligt delägarans visningar. Lantmäteriverket tar ut en avgift för detta.

3. Delägarlaget har inte hållit stämmor

och det är oklart om det är konstituerat

Enligt 29 § i lagen om samfälligheter har en delägare rätt att på delägarlagets bekostnad utfärda kallelse, om styrelsen inte sammankallar delägarlaget till en stämma som enligt stadgarna eller ett beslut som fattats vid stämman ska hållas inom en viss tid. Vid sammankallandet iakttas delägarlagets stadgar.

Om det är fråga om ett delägarlag som inte har hållit stämmor på länge, men vars stadgar finns och har fastställts, ska bestämmelserna i delägarlagets stadgar om sammankallande följas tillsammans med lagen om samfälligheter. Om det finns skäl att misstänka att delägarnas kontaktuppgifter inte längre är aktuella, rekommenderas det att beställa uppgifter om delägarfastigheterna med adresser från Lantmäteriverket.

Om delägarlagets verksamhet har avtagit och stadgarna inte längre finns att tillgå, och inte heller hos livakraftscentralen, ska bestämmelserna i lagen om samfälligheter följas vid ordnandet av stämman.

Exempel på stämmokallelse

Kallelse till XXX delägarlags stämma/
stadgeenligt möte* XX.XX.20XX kl. 00.00 i PLATS Y, där beslut fattas om val av ny styrelse, verksamhetsgranskare och behövliga representanter, om dispositionsrätt till konto, om genomgång av delägarlagets handlingar och avtal samt om ordnandet av fisket.

Delägarna ombeds ta med identitetshandling, lagfartsbevis och eventuella fullmakter samt infinna sig på mötesplatsen från kl. 00.00. Tilläggsuppgifter NN, och kontaktuppgifter

***Hänvisning kan göras till delägarlagets stadgar om de medger flexibilitet i fråga om tidpunkten.**

ALTERNATIV TILL KONSTITUERING

Om delägarlaget inte hittar aktiva personer som kan sköta verksamheten, är överföring av uppgifter ett alternativ.

Utlökalisering av verksamhet genom avtal:

- Delägarlaget kan med stöd av 121 § i lag om fiske, om det så önskar, överföra en del av eller alla sina uppgifter som gäller ordnandet av fisket och vården av fiskebestånden till fiskeriområdet.
- Verksamheten kan effektiviseras genom att samla funktionerna inom vattenområdet till en gemensam sammanslutning. Avtalsrätten ger parterna relativt fria händer att utforma nödvändiga avtalsvillkor.
- Fiskevattnen kan utarrenderas till en kommersiell fiskare, ett samfund, en privatperson, en fiskeförening, ett företag eller ett annat delägarlag.
- De förfaranden som beskrivs ovan kräver dock att delägarlagets stämma sammankallas för att beslut om avtalen ska kunna fattas.

Mer information om delägarlagsverksamhet, stadgar m.m. ahven.net -> [delägarlag](#)
Kontaktuppgifter för rådgivning enligt region ahven.net -> [centralförbundet](#) -> [medlemmar](#)

KONSTITUERINGEN STEG FÖR STEG

- Ta reda på om delägarlaget har stadgar
- Planera stämman
 - kallelse till stämman skickas i enlighet med stadgarna. Stadgarna får inte stå i strid med lagen om samfälligheter/ i kompletterande delar tillämpas lagen om samfälligheter.
 - om stadgarna saknas eller inte innehåller bestämmelser om kallelse, ska lagen om samfälligheter följas vid stämmokallelse.
 - ett icke konstituerat delägarlag ska vid sammankallande av stämma följa lagen om samfälligheter.
 - skaffa en delägarförtäckning från Lantmäteriverket (avgiftsbelagd).
- Upprättande av stämmokallelse och förbered föredragningslista
- Välj en styrelse eller en ombudsman på mötet och upprätta stadgar.
 - stadgarna måste fastställas hos Tillstånds- och tillsynsverket
 - behörighet till banken och andra elektroniska tjänster
- Öppna ett bankkonto
- Ta reda på vilket fiskeriområde ditt delägarlag hör till
 - ägarersättningar och fiskeriområdets möten
- Be om råd från din regionala fiskerihushållningscentral

Broschyren är avsedd att hjälpa delägarlaget att konstituera sig eller att återuppliva sin verksamhet. Till exempel när det är oklart om delägarlaget är konstituerat eller inte, eller när man överväger att konstituera sig.

Vi har fått stöd för broschyren från
Jord- och skogsbruksministeriet.

Grafisk design: Katja Kuittinen,
Niina Koivunen, Heidi Moisio
Kartbilder: Lantmäteriverket
Ombrytning: Niina Koivunen
Kalatalouden Keskusliitto nro 252
ISBN: 978-952-7637-19-7
ISSN: 0783-3954
Grano Oy, 2026

ahven.net

CENTRALFÖRBUNDET
FÖR FISKERIHUSHÅLLNING

Malms handelsväg 26

00700 Helsingfors

tel. (09) 6844 590